

Paul Deman

Wielrenner, spion, krijgsgevangene,... en opnieuw wielrenner

1889 - 1961

'Heeren, vertrekt', roept Karel van Wijnendaele, op zijn gekende, plechtstatige manier. En dus vertrekken ze ! Alle 37, want dat is het aantal renners dat is komen opdagen voor Karels geesteskind, de allereerste Ronde van Vlaanderen, in 1913. 370 kilometer en een goede 12 uur later halen een luttel 16 deelnemers de eindmeet op de wielerpiste van Mariakerke.

Rekkemnaar Paul Deman wint, op de voet gevolgd door zijn boezemvriend en bijna-dorpsgenoot Jef Vandaele.

Vele jaren later geeft Deman in een interview toe dat Vandaele en hijzelf regelmatig afspraken om de krachten te bundelen, en om het prijzengeld achteraf netjes in tweeën te delen. In datzelfde 1913 wordt Jef trouwens Belgisch kampioen op de weg, vóór... inderdaad! Maar we hebben het dus over Paul Deman. 'Gene gewone', zou men tegenwoordig zeggen.

Alle beelden: Eric Vanthouhout-Rekkem

wordt getekend. Gered door de gong, noemen ze zoiets, zeker?

Als beloning voor het geleverde spionagewerk bedenkt de Franse overheid hem met het Croix de Guerre voor moed. Hoewel van opleiding tapijtenmaker verkiest Paul om het na de oorlog toch opnieuw te proberen als wielprof. En weer met succes: in 1920 wint hij Parijs - Roubaix, en in 1923, op zijn 34ste, maakt hij het Franse klassieke drieluik

compleet met een overwinning in een helse Parijs - Tours.

Na zijn carrière verhuist Deman naar het West-Vlaamse Outrijve, om er fietsenmaker te worden. 'De Bas', zoals hij in het peloton om zijn zware stemgeluid wordt genoemd, overlijdt in datzelfde dorp. Hij wordt 72 jaar.

Dit jaar is het exact 100 jaar geleden dat Paul Deman de Ronde van Vlaanderen won. Zijn geboortedorp Rekkem, heeft zich kandidaat gesteld om het Dorp van de Ronde te worden. Ze hebben alvast een mooi uithangbord.

Zijn veelbelovende en succesvolle wielercarrière – in 1914 wint hij de zwaarste wedstrijd van allemaal, Bordeaux-Parijs – wordt abrupt onderbroken door de Eerste Wereldoorlog. Paul ruilt de koersbroek voor het legeruniform. Of toch niet helemaal, want hij begint gecodeerde documenten naar het neutrale Nederland te smokkelen. Met de fiets, natuurlijk. Probeer hem maar eens in te halen. Of vind de geheime informatie maar eens terug... in zijn gouden tand.

Op de valreep loopt het toch nog bijna mis. In 1918, op zijn 15de missie, wordt hij door de Duitsers betrap, opgesloten in de gevangenis van Leuven, en ter dood veroordeeld. De executie wordt op het allerlaatste moment verijdeld omdat net op die dag de wapenstilstand